4) Pain expeller. Seda rohtu saab ühes pruukimise õpetusega igast aptegist ehk aptegi rohtude kauplusest.

5) Üht hamba walu rohi wõib kergeste ka ise walmistada. Wõta kaks peutäit wärskeid teelehta (Wegerich), pane nad pudeli sisse, wala sinna kaks weiniklaasi piiritust peale, pane pudel korgi alla ja päewa kätte ehk sooja ahju peale. Raputa teda aga ka sagedaste ümber. 10 päewa pärast wala see wedelik walgest kustutamise paberist (Löschpapier) läbi ja pane hea pudeli sisse kõwaste korgi alla. Seda tinkturi wala piisake puuwilla peale ja pista õõnsa hamba sisse. Ühtlasi wala 4 tilka poole weiniklaasi wee sisse ja wõta sellest 10—16 minuti järele üks theelusika täis sisse.

Sagedaste aitab hamba walu juures ka sage Baldriani ja kanalille thee (Camillenthee) joomine. Sagedaste tuleb hamba walu määratud aegade ehk tundide järele uuesti. Siis wõta 2—3 tundi enne seda kahe tunni järele ikka üks kiniini libluke (Chininpastille) sisse. Seda rohtu on igas aptegis saada.

Hamba walu ja õõnsaid hambaid wõib, kui lapsest saadit peale hakatakse, kergelt enesest eemal hoida. Iga päewane suu ja hammaste pesemine ei lase söögiriismeid suus mädanema minna, misläbi hamba rikkujad elukakesed sünniwad. Juba lapsi piab sunnitama, iga sööma aja järele oma hambaid puhastama. Selle jauks wõetakse abtake hari, mida puhta piirituse ehk Kölni weega (Eau de Cologne) niisutatakse. Hamba puhastamise pulbris ei tohi mitte jagusi olla, mis hapud on ehk hapandust sünnitada wõiksiwad.

Et halba haisu suust kautada, on tarwis suud ja hambaid hoolega puhastada. Peale selle on weel tarwis järgmist suuwett pruukida:

Wõta 2½ theelusika täit „übermangansaures Kali" ühe ¼ toobi wee peale ja hoia seda kinnises pudelis alal. Sellest wala igakordse pruukimise järele nii palju leige wee sisse, kunni see hele punaseks läheb ning loputa selle weega suud.

Järgmist hamba pulbreid tuleb wee sees niisutatult harjaga pruukida:

1) Terwete, tugewate, kollakas walgete hammaste tarwis kaabitse 6 grammi aptegi seepi (medicinische Seife) ja panne sinna 30 grammi kõige paremat pestud kriiti (Schlemmkreide) ja 10 tilka pipermündi õli juure. Aga sinikas walkjate hammaste tarwis wõta: 20 grammi süehaput magneesiat (kohlensaure Magnesia), 5 grammi aptegi seebi ja 10 tilga pipermündi õliga (Pfeffermünzöl).

2) Kui suuremat muda ja rämpsu suust ja hammaste küljest ära ajada tahetakse, siis tuleb järgmisel wiisil hamba pulbrit teha. Selle tarwis küsi neid Saksa nimega rohtusi aptegist ja lase seal pulber teha:

10 grammi selleks walmistatud austeri koort (Austerschale), 2 grammi peeneks tõugatud kannikese juurt (Veilchenwurzel), ½ grammi kiinakoore pulbrit (Chinarindenpulver), 1 gramm koshenilјet, 2 tilka pipermündi õli.

Hamba igimete põletiku wastu on hea:

5 grammi mirri tinktuuri (Myrrhen-Tinktur), 5 grammi kateku-tinktuuri (Catechu-Tinktur), 50 grammi mädarõika piiritust (Löffelkraut-Spiritus), 10 tilka pipermündi õli segatakse ja walatakse sellest 20 kunni 25 tilka, klaasi wee peale ja wirutatakse sellega iga poole tunni järele suud.

Hamba paised.

Hamba paised tulewad halwa hammaste juure külge. Kui lähäb, siis lase niisugusel korral hammas wälja tõmmata, seda on kõige parem siis teha, kui paise weel alles on. Kui seda aga mitte ei taheta teha, siis pandagu lõhki lõigatud rosinamari ehk pool wiigimarja, mis piima sees keedetud, ikka jälle uuesti paise peale, kunni see lahti lähäb. Siis suru mäda hästi wälja ja loputa iga weerand tunni järele leige weega suud. Weele tuleb ka natuke puhast piiritust juure tilgutada.

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1887, lk. 28